

Obr. 52. Loštice. Perokresba fragmentu gotického okna. Kresba H. Večeřová, digitalizace J. Grégr.

Fig. 52. Loštice. Line drawing of the fragment of the gothic window. Drawing by H. Večeřová, digitised by J. Grégr.

Loštice (okr. Šumperk)

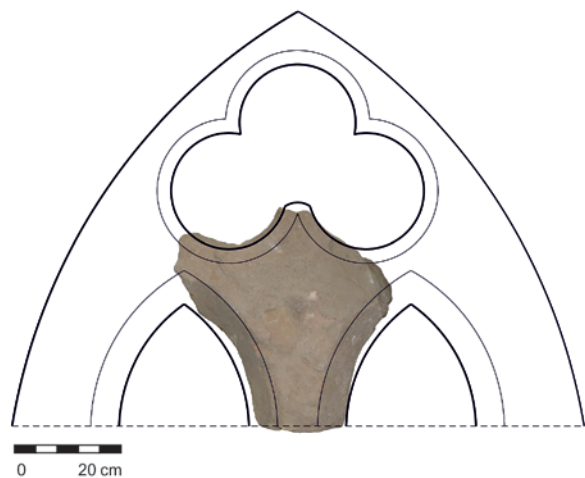
Malé náměstí, parc. č. 91/5, 632/1.

Vrcholný středověk. Kostel. Sonda. Záchraný výzkum. Uložení nálezu: Národní památkový ústav – územní odborné pracoviště v Olomouci.

Lokalizace: WGS-84: 49.7458533N, 16.9307142E

Při zemních pracích na podzim roku 2021 došlo v těsné blízkosti loštického farního kostela sv. Prokopa k objevení šestice fragmentů gotických architektonických článků. Výkopové práce byly vyvolány výměnou svodu dešťové vody. Svod byl veden v hloubce cca 60 cm od současného povrchu SZ–JV směrem pod ohradní zídou, která v současnosti obkružuje kostelní návrší.

Právě v prostoru průkopu vedeného pod základovými kameny zídky došlo k vyzvednutí šestice fragmentů gotického okna. Jednalo se o pět částí ostění a jeden prvek středového sloupku přecházejícího v kružbu, která měla původně podobu trojlístku (obr. 52, 53). Nalezené stavební prvky nejpravděpodobněji souvisejí s gotickou přestavbou kostela, která proběhla zřejmě v poslední třetině 13. století (Kašpárková et al. 1993, 16). Fragmenty se do výrazně mladších vrstev dostaly nejspíše mezi lety 1780–1792, kdy byl kostel přestavěn v pozdně barokním stylu, či roku 1829, kdy došlo ke zrušení a přenesení kostelního hřbitova do nové polohy (Šlězár, Faltýnek 2019, 162–163).

Obr. 53. Loštice. Idealizovaná rekonstrukce předpokládané podoby kružby gotického okna. Rozměrově vychází z dochovaného torza dalšího okna, které se nachází na severovýchodní zdi gotického závěru kostela. Foto a kresba P. Kašpar, digitalizace J. Grégr.

Fig. 53. Loštice. The idealised reconstruction of a presumed form of the gothic window tracery. Its proportions are derived from a preserved part of a window situated on the north-eastern wall of the gothic ending of the church. Photo and drawing by P. Kašpar, digitised by J. Grégr.

Literatura

Kašpárková, S., Hořínek, J., Richterová, H. 1993: *Loštice farní kostel sv. Prokopa. Stavebně-historický průzkum východní části.* Olomouc. Rkp. stavebně-historického průzkumu, č. 2559. Uloženo: archiv Národního památkového ústavu, ú. o. p. v Olomouci.

Šlězár, P., Faltýnek, K. 2019: Románský kostel sv. Prokopa v Lošticích. Příspěvek k počátkům moravské šlechty. *Přehled výzkumů* 60(2), 161–199.

Summary

Six fragments of gothic architectural elements (window lining, part of tracery) were discovered in 2021 (Fig. 52, 53) in the recent layers in the vicinity of St Prokop Church in Loštice (Šumperk District).

Pavel Kašpar

Mokrý-Horákov (k. ú. Mokrý u Brna, okr. Brno-venkov)

„Boční žleb“, „Mokerská myslivna“, parc. č. 1050/1.

Středověk, novověk. Vápenka, komunikace. Vizuální/geodetický průzkum. Záchraný výzkum. Uložení nálezu: Ústav archeologické památkové péče Brno, v. v. i.

Lokalizace: WGS-84: 49.2312825N, 16.7441197E; 49.2342108N, 16.7412658E

Během předstihového záchraného výzkumu v okolí areálu lomu Mokrý (Českomoravský cement, a. s.) byl v roce 2021 proveden průzkum terénu mezi „Mokerskou myslivnou“ a „Západním lomem“. Sledován a geodeticky fixován byl průběh podél lesní cesty Podolské. V poloze „Boční žleb“ byla zaznamenána uměle upravená obdélná plošina neznámého účelu a selská vápenice s mohutnými výrobními odvaly, superponující se staršími komunikacemi. Kovové nálezy naznačily využívání lesních cest snad již od 14.–15. století a provoz vápenického okrsku v rozmezí 19. a 20. století. Z průzkumu komunikací pochází svátostka sv. Benedikta z 19. století (obr. 54), koňská podkova, zlomek železné palice, zákolník a kus vápence s výraznou krustou limonitu na povrchu. Nález rudniny na trase úvozové cesty mezi tratěmi „U Kříže“ a „Mokerskou myslivnou“ naznačuje cestu s železnou rudou transportovanou tudy z trati „Nad Skalami“, kde leží pozůstatky dolování.

Literatura

Neuveдено.

Obr. 54. Mokrá-Horákov. Svátostka sv. Benedikta pocházející z komunikace v trati „Boční žleb“. Foto P. Kos.

Fig. 54. Mokrá-Horákov. St. Benedict's devotion from the road in 'Boční žleb' field. Photo by P. Kos.

Summary

An archaeological survey was conducted in 2021 in the vicinity of the Mokrá-Horákov Quarry (Mokrá u Brna cadastral area, Brno-Country District). Artificially modified land with a rectangular shape and rural lime kiln were identified in 'Boční žleb' field. Metal finds (Fig. 54) suggest the use of forest roads probably as early as the 14th–15th century and lime production between the 19th–20th century.

Petr Kos

Moravský Písek (okr. Hodonín) „Podluží“.

Středohradištní období (RS3). Sídliště. Plošný odkryv. Záchranný výzkum. Uložení nálezu: Masarykovo muzeum v Hodoníně, p. o.

Lokalizace: S-JTSK: -547140.29, -1187124.82

V roce 2021 byla v souvislosti s rozšiřováním šterkovny prozkoumána část zdejšího polykulturního sídliště (Lečbych 2017; 2020). Na dobře čitelné skryté ploše byla rozpoznána a prozkoumána jedna jáma zahloubená do písčitého podloží s poměrně početným souborem keramiky. Vzhledem k víceméně pravidelnému obdélnému půdorysu ji lze interpretovat jako pozůstatek zemnice náležící zdejšímu středohradištnímu osídlení.

Literatura

Lečbych, M. 2017: Moravský Písek (okr. Hodonín).

Přehled výzkumů 58(2), 224.

Lečbych, M. 2020: Moravský Písek (okr. Hodonín).

Přehled výzkumů 61(1), 177.

Summary

One early medieval settlement feature was unearthed during a rescue excavation in 2021 in Moravský Písek (Hodonín District).

Marek Lečbych

Moravský Písek (okr. Hodonín)

„Podluží“, parc. č. 5432/21.

Mladohradištní období (RS4). Sídliště. Plošný odkryv. Záchranný výzkum. Uložení nálezu: Ústav archeologické památkové péče Brno, v. v. i.

Lokalizace: WGS-84: 49.002488313N, 17.341361248E

Záchranný výzkum proběhl na posledním archeologicky pozitivním úseku 5508 stavby dálnice D55 zasahujícím již do okresu Hodonín v délce cca 950 m. V severní části tohoto úseku dominovala komponenta sídliště povelkomoravského období čítající několik desítek převážně rozměrnějších objektů rozmístěných na poměrně velké ploše od Pískovny firmy Javorník až po nevýrazné návrší v trati „Podluží“. Zastoupeny byly však i starší nálezy (Popelka et al. 2022).

Literatura

Popelka, M., Lečbych, M., Paulus, M. 2022: Moravský Písek (okr. Hodonín). *Přehled výzkumů* 63(1), 169.

Summary

Traces of the post-Great Moravian settlement, including tens of subsurface features, were recorded during the D55 motorway construction (5508 section) in Moravský Písek (Hodonín District) in 2021.

Miroslav Popelka, Marek Lečbych, Martin Paulus

Mutěnice (okr. Hodonín)

„Hrubé Kapánsko“, parc. č. 13178.

Raný středověk. Sídliště. Plošný odkryv. Záchranný výzkum.

Uložení nálezu: Ústav archeologické památkové péče Brno, v. v. i.

Lokalizace: S-JTSK: -574597.94, -1195033.90; -574700.94, -1195194.29; -574661.83, -1195208.43; -574575.58, -1195045.39

V průběhu roku 2021 uskutečnili pracovníci Ústavu archeologické památkové péče Brno, v. v. i., předstihový výzkum před plánovanou výstavbou VTL plynovodu Moravia v jihozápadní části polní tratě „Hrubé Kapánsko“. Dosud neznámá lokalita byla identifikována na základě výsledků systematické terénní prospekce trasy zamýšleného plynovodu realizované v roce 2013 (Hlas et al. 2014). Dotčený prostor se nacházel v nadmořské výšce 190–199 m na temeni a jihozápadním svahu jihozápadního výběžku členitého návrší (kóta 206,9 m n. m.), které se rozkládá mezi silnicí Čejkovice – Mutěnice a železniční tratí Čejč – Mutěnice. Jihozápadní úpatí výběžku je lemováno jednou ze zdrojnic bezejmenného levého přítoku Mutěnického potoka.

V rámci skryté plochy o rozloze zhruba 0,57 ha bylo zaznamenáno celkem 58 zahloubených objektů, z nichž naprostá většina představovala pozůstatky raně středověkých sídlištních aktivit. Především se jednalo o základy devíti menších domů čtvercového či obdélníkového půdorysu s podlahou částečně zapuštěnou do svažitého terénu, které byly zpravidla opatřeny po obvodu křivou konstrukcí a v jednom z rohů kamenným otopným zařízením. Pomineme-li indiferentní jámy bez možnosti bližší funkční interpretace, pak strukturu osady dále tvořily objekty výrobního či hospodářského charakteru, jako jsou hliněné pece se dny někdy vyloženými kameny a charakteristické zásobní jámy hruškovitého profilu s plochým, popřípadě prohnutým dnem.